

Utgiftsramar för utgiftsområdena 15 och 16

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett utbildningsutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som kan komma att väckas med anledning av propositionen i de delar de berör utbildningsutskottets beredningsområde.

Utbildningsutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramen för 2017 samt de preliminära utgiftsramarna för 2018 och 2019 för utgiftsområdena 15 Studiestöd och 16 Utbildning och universitetsforskning.

Utbildningsutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns fem avvikande meningar (M, SD, C, L, KD).

Utskottets överväganden

Utgiftsram för utgiftsområde 15 Studiestöd

Propositionen

I propositionens yrkande 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 15 Studiestöd ska uppgå till 22 433 999 000 kronor 2017. Regeringen föreslår även i yrkande 8 i denna del att utgifterna för 2018 och 2019 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 22 936 respektive 23 955 miljoner kronor för utgiftsområde 15.

Motionerna

I partimotion 2016/17:3350 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 3 i denna del föreslås att ramen för utgiftsområde 15 Studiestöd för 2017 höjs med 149 347 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2018 och 2019 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2016/17:2102 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del föreslås att ramen för utgiftsområde 15 Studiestöd för 2017 höjs med 400 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 6 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2018 och 2019 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2016/17:3494 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5 i denna del föreslås att ramen för utgiftsområde 15 Studiestöd för 2017 minskas med 1 043 243 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 6 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2018 och 2019 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2016/17:3419 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 5 i denna del föreslås att ramen för utgiftsområde 15 Studiestöd för 2017 minskas med 1 281 185 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 6 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2018 och 2019 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2016/17:3320 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del föreslås att ramen för utgiftsområde 15 Studiestöd för 2017 minskas med 3 480 150 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2018 och 2019 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslaget till utgiftsram för utgiftsområdet för 2017, dels förslaget till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 15

Tusental kronor

År	Regeringen	M	SD	C	L	KD
2017	22 433 999	+149 347	+400 000	-1 043 243	-1 281 185	-3 480 150

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 15

Miljoner kronor

År	Regeringen	M	SD	C	L	KD
2018	22 936	+176	+400	-1 536	-1 890	-4 045
2019	23 955	+197	+400	-1 627	-1 851	-4 185

Utgiftsram för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Propositionen

I propositionens yrkande 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ska uppgå till 72 381 263 000 kronor 2017. Regeringen föreslår även i yrkande 8 i denna del att utgifterna för 2018 och 2019 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 74 715 respektive 74 685 miljoner kronor för utgiftsområde 16.

Motionerna

I partimotion 2016/17:3350 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 3 i denna del föreslås att ramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning för 2017 höjs med 11 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2018 och 2019 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2016/17:2102 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del föreslås att ramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning för 2017 minskas med 1 347 143 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 6 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2018 och 2019 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2016/17:3494 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5 i denna del föreslås att ramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning för 2017 minskas med 2 724 066 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 6 i denna del lämnas även förslag om de

preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2018 och 2019 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2016/17:3419 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 5 i denna del föreslås att ramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning för 2017 minskas med 637 426 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 6 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2018 och 2019 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2016/17:3320 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del föreslås att ramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning för 2017 ökas med 643 526 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2018 och 2019 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslaget till utgiftsram för utgiftsområdet för 2017, dels förslaget till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 16

Tusental kronor

År	Regeringen	M	SD	C	L	KD
2017	72 381 263	+11 000	-1 347 143	-2 724 066	-637 426	+643 526

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 16

Miljoner kronor

År	Regeringen	M	SD	C	L	KD
2018	74 715	+66	-612	-3 576	-610	-86
2019	74 685	+1 267	+15	-2 858	+442	+364

Utskottets ställningstagande

Sverige ska vara en ledande kunskapsnation när det gäller utbildning, forskning och innovationer. Varje barn och ungdom, oavsett kön, bakgrund och funktionsnedsättning, ska ges en god grund att stå på, och vuxna ska ha god tillgång till utbildning under hela livet oavsett var i landet de bor. En ambitiös och framåtsyftande utbildningspolitik lägger grunden för en stark jobbpolitik där såväl inrikes som utrikes föddas kompetens effektivt tas till vara. Investeringar i utbildning, från förskola till högskoleutbildning, är en viktig del av den svenska modellen. Med rätt kompetens ökar möjligheten till etablering på arbetsmarknaden och till omställning under arbetslivet, och det medför att fler kan bidra till det gemensamma samhällsbygget.

Utbildningspolitiken är även viktig för att ge människor tillgång till bildning för personlig utveckling och förutsättningar för ett aktivt deltagande i ett demokratiskt samhälle. Utbildningsnivå och fullföljda studier är en av de faktorer som är avgörande för hälsan. Mot den bakgrunden bidrar politiken till

regeringens långsiktiga mål att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Utbildning är också en central del i arbetet för en omställning till en hållbar utveckling, exempelvis i fråga om klimat och miljö, välfärd och demokrati. Regeringens utbildningspolitik strävar efter att utjämna socioekonomiska skillnader och att ge alla människor möjlighet att utvecklas. Alla barn, unga och vuxna ska också ges förutsättningar att pröva och utveckla sin förmåga och sina kunskaper till sin fulla potential oberoende av ålder, könstillhörighet och funktionsnedsättning. Genom investeringar i forskning ska Sverige möta de stora utmaningar som samhället står inför och stärka sin internationella attraktionskraft som ett av världens främsta forskningsländer.

Denna inriktning på utbildnings- och forskningspolitiken stärker samhällsbygget och utvecklar den svenska modellen.

Bland annat följande reformer föreslås i budgetpropositionen för 2017 eller har tidigare aviserats:

- investeringar för en jämlik skola, exempelvis genom riktat stöd till de skolor som har lägst resultat och svårast förutsättningar
- investeringar för att tidigt ge elever det stöd de behöver i skolan
- lovskola i grundskolans årskurs 8 och 9 avses bli obligatorisk att erbjuda för alla huvudmän
- fortsatta långsiktiga satsningar på utveckling av kvalitet och attraktivitet för gymnasieskolans yrkesprogram
- medel tillförs för att inrätta ett nytt rekryterande studiestartsstöd som en del i den fortsatta satsningen på ett kunskapslyft för vuxna
- en rätt till behörighetsgivande utbildning inom komvux införs
- yrkeshögskolan byggs ut och kvaliteten på utbildningarna förstärks
- ytterligare utbyggnad av lärarutbildningarna och investeringar i fler vägar till och tillbaka till läraryrket
- en fortsatt satsning görs på vidareutveckling av bedömningen av utländsk utbildning på gymnasial och eftergymnasial nivå
- anslagen för forskning och forskarutbildning vid universitet och högskolor ökar
- särskilda medel avsätts för forskning om stora samhällsutmaningar: hälsa och livsvetenskap (life science), klimatutmaningen, digitaliseringen och hållbart samhällsbyggande.

Utbildningsutskottet vill understryka utbildningspolitikens centrala roll för samhällsutvecklingen och föreslår mot den bakgrunden att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsramar för utgiftsområdena 15 Studiestöd och 16 Utbildning och universitetsforskning samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdena åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionernas förslag bör avstyrkas i motsvarande delar.

Stockholm den 25 oktober 2016

På utbildningsutskottets vägnar

Lena Hallengren

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lena Hallengren (S), Christer Nylander (L), Camilla Waltersson Grönvall (M), Thomas Strand (S), Betty Malmberg (M), Caroline Helmersson Olsson (S), Stefan Jakobsson (SD), Michael Svensson (M), Håkan Bergman (S), Elisabet Knutsson (MP), Gunilla Svantorp (S), Robert Stenkvist (SD), Daniel Riazat (V), Annika Eclund (KD), Roza Güclü Hedin (S), Maria Stockhaus (M) och Fredrik Christensson (C).

Avvikande meningar

1. Utgiftsramar för utgiftsområdena 15 och 16 (M)

Camilla Waltersson Grönvall (M), Betty Malmberg (M), Michael Svensson (M) och Maria Stockhaus (M) anför:

Skolan står inför stora utmaningar. Resultaten har sjunkit under 20 års tid, bristen på lärare är alltmer påtaglig i klassrummen och under 2015 sökte över 70 000 barn asyl i Sverige. Under åren med alliansregeringen genomförde Moderaterna och Alliansen därför ett stort antal reformer för att stärka kunskapslinjen i svensk skola. Bland annat infördes mer matematik i låg- och mellanstadiet, bättre och tidigare stöd för eleverna och bättre karriärvägar för lärarna.

PISA-mätningarna visar att svenska elever presterar allt sämre och under OECD-snittet inom läsförståelse, matematik och naturvetenskap. Svenska elever lägger också generellt mindre tid på studier än elever i andra länder. Om Sverige ska klara av att konkurrera med höga kunskapsnivåer behöver eleverna lägga mer tid på studier. Detta visar tydligt att mer behöver göras för att stärka den svenska skolan.

Det finns en bred enighet i riksdagen om att man ska göra ekonomiska satsningar på skolan. Det finns dock förslag i budgeten som signalerar en ny riktning som bryter mot det fokus på att uppvärdera skolans kunskapsuppdrag som hittills gällt. OECD understryker att reformerna av den svenska skolan bör fortsätta. Regeringen väljer i stället att lägga stora summor på reformer som inte syftar till att stärka kunskapsuppdraget, samtidigt som man exempelvis slopar den utbyggnad av karriärtjänsterna som riksdagen tidigare beslutat om. Med mindre kunskap i skolan hotas Sveriges långsiktiga kompetensförsörjning.

Vi i Moderaterna föreslår eller aviserar bl.a. följande reformer i vår budgetmotion:

- behåll och vidareutveckla karriärtjänsterna
- förstärkt satsning på karriärtjänster i utanförskapsområden
- inför en nolltolerans mot dåliga skolor
- en timme mer undervisningstid per dag i lågstadiet
- inför lärarassistenter
- inför tioårig grundskola
- omställningspaket för att förbättra möjligheterna att finansiera högre utbildning senare i livet
- fler och bredare vägar till läraryrket
- utökad lärarledd undervisningstid på lärarutbildningen
- examensbonus för lärare
- mer matematik i högstadiet – en timme extra i veckan

- obligatorisk lovskola från årskurs 6 till 9 för alla elever som riskerar att halka efter
- skyldighet för kommuner och fristående huvudmän att erbjuda läxhjälp från årskurs 4 till 9
- en allmän förskola från två års ålder
- utökad möjlighet till förskola för barn i familjer med försörjningsstöd.

Vi anser mot den bakgrunden att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2016/17:3350 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 3 i denna del och yrkande 4 i denna del. Regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas, likaså övriga oppositionspartiets förslag.

2. Utgiftsramar för utgiftsområdena 15 och 16 (SD)

Stefan Jakobsson (SD) och Robert Stenkvist (SD) anför:

Sverigedemokraterna gör stora satsningar inom utbildningsområdet då det är ett av de viktigaste områdena för att bibehålla och utveckla hela vårt samhälle. Nästan alla samhällsområden oavsett om det gäller ekonomi, företagande och förvaltning är i grunden beroende av ett välutvecklat och stabilt utbildningssystem. Inför detta budgetår gör vi flera stora och viktiga satsningar för att förbättra utbildningssystemet. Vårt samhälle står också inför stora utmaningar, inte minst beroende på det stora inflödet av immigranter under hösten 2015. Vi är med vår budget redo att möta dessa allvarliga utmaningar.

Sverigedemokraternas mest genomgripande reform innebär införande av karriärtjänster för lärare, som inspirerats av den framgångsrika Shanghaimodellen. Vi föreslår sex certifieringsnivåer, där varje ny nivå ger lönepåslag samtidigt som utveckling och ansvar krävs från den enskilda läraren. I samma reform ingår certifieringsnivåer för rektorer, som fortsättningsvis ska rekryteras bland behöriga lärare. Vår budget innehåller också en satsning på landsbygdsskolor, som kan behöva ekonomiskt andrum när elevunderlaget tillfälligtvis är svagt. Vi vill också initiera en skolmatsreform så att elever får mat som lagas av utbildad personal vid deras egen skola.

Sverigedemokraterna föreslår ett helt nytt system i statlig regi för att hantera nyanlända skolungdomar. Vi vill inrätta en föreberedelseskola som ansvarar för nyanlända ungdomar. Genom att avskaffa modersmålsundervisning och i stället erbjuda dessa lärare arbete i förberedelseskolan (tillsammans med behöriga lärare) kan tusentals arbetstillfällen skapas.

Sverigedemokraterna gör vidare bl.a. satsningar på renovering och utbyggnad av skollokaler. Vi anslår också medel till en teknikbrygga för ungdomar som behöver stärka sin tekniska kompetens samt medel för en utveckling av verksamheten med teknikcollege.

Bristen på behöriga lärare i matematik, teknik och naturvetenskapliga ämnen kräver särskilda åtgärder. Vi vill inrätta en betald lärarutbildning där individer med naturvetenskaplig utbildning ska få 25 000 kronor i månaden

för att under två terminer studera pedagogik och därigenom bli formellt behöriga att undervisa i grundskolan och gymnasieskolan.

Sverigedemokraterna ser med oro på att resurstilldelningen till den högre utbildningen urholkats de senaste 20 åren. Vi satsar därför resurser på att öka lärartätheten i den högre utbildningen med ett långsiktigt syfte att komma till rätta med resursbristen vid våra högskolor och universitet. Vi vill också se ett nytt resurstilldelningssystem vars huvudsyfte är att utbilda för arbetsmarknadens behov.

Vi anser mot den bakgrunden att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2016/17:2102 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del och yrkande 6 i denna del. Regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas, likaså övriga oppositionspartiets förslag.

3. Utgiftsramar för utgiftsområdena 15 och 16 (C)

Fredrik Christensson (C) anför:

Eleverna i Sveriges skolor har rätt till en utbildning som leder till jobb. Så lyder den tydliga men enkla princip vilken Centerpartiets utbildningspolitik utgår från. Skolan ska lägga en stabil grund för elevernas kommande etablering på arbetsmarknaden, och därför är utbildningsväsendets koppling till arbetsmarknaden av central betydelse. Sveriges utbildningssystem behöver svara upp mot arbetsmarknadens efterfrågan på kompetent arbetskraft. Samtidigt finns en akut brist på lärare i svensk skola, i synnerhet framgångsrika lärare, som väntas förstärkas i takt med att fler flyktingbarn börjar i skolan.

De svenska yrkesutbildningarna på gymnasiet har under många år inte lockat tillräckligt många elever, samtidigt som lärlingsutbildningarna vuxit mycket långsamt. Utbildningarnas kvalitet och relevans måste förstärkas och yrkesvägledningen förbättras. Utbildningsväsendet måste i större utsträckning samverka med samhälle och näringsliv så att utbildningar, såväl akademiska som praktiska, blir mer verklighetsnära och relevanta för arbetsmarknaden.

Entreprenörskap, företagande och praktik måste bli en röd tråd i skolans alla år. Centerpartiet vill därför bl.a. att praktik ska vara obligatoriskt. Vissa branscher har svårt att rekrytera arbetskraft. För att kunna tillgodose de berörda branschernas behov av arbetskraft bör branschskolor inrättas.

Centerpartiet ser ett stort behov av att höja läraryrkets status. En väg att göra detta går via en bra och utmanande lärarutbildning som tydligt är knuten till aktuell forskning. Ytterligare vägar till en uppvärdering av läraryrket går bl.a. genom en öppenhet för fristående lärarutbildningar, kontinuerlig och systematisk kompetensutveckling, kollegialt lärande samt minskad detaljstyrning. Fler ska vidare lockas till läraryrket bl.a. genom en satsning på Teach for Sweden där programmet utökas och fler ämnesbakgrunder ges tillträde till programmet och genom att kravet på lärarlegitimation tillfälligt slopas.

För en bättre övergång mellan förskola och grundskola vill Centerpartiet införa en tioårig grundskola med en obligatorisk skolstart vid sex års ålder. Förskoleklassen blir därmed en del av grundskolan.

Den digitala tekniken har öppnat för nya undervisningsmöjligheter, t.ex. fjärrundervisning. Centerpartiet anser bl.a. att fjärrundervisning ska tillåtas i alla relevanta ämnen.

Centerpartiet värnar om och vill utveckla valfriheten för elever, föräldrar och lärare. Det behöver bli lättare att välja förskola och skola.

Centerpartiet vill verka för att lärosätena ska bli mer autonoma, finnas i hela landet och ges ytterligare möjligheter att utforma sin verksamhet efter regionala förutsättningar.

För att åstadkomma en ökad genomströmning och få fler i arbete vill Centerpartiet se ett mer flexibelt studiestödssystem som premierar studenter som avslutar sina studier i tid. Studiestödssystemet ska också vara anpassat till lägre studietakt, t.ex. för de som är deltidssjukskrivna eller de som gått gymnasiesärskolan.

Jag anser mot den bakgrunden att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2016/17:3494 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5 i denna del och yrkande 6 i denna del. Regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas, likaså övriga oppositionspartiets förslag.

4. Utgiftsramar för utgiftsområdena 15 och 16 (L)

Christer Nylander (L) anför:

Kunskap är skolans huvuduppgift. Tidigare präglades svensk skola av en rädsla för att mäta elevers kunskaper med sjunkande resultat som följd. Liberalerna har lett en total omläggning av svensk skola. Liberalerna ser dock nu med oro på hur regeringen bryter mot den inslagna kunskapslinjen i svensk skolpolitik. Liberalerna vill fortsatt göra ytterligare satsningar på skolan, men mer resurser är inte tillräckligt. Också attityden till skolan måste förändras. Lärare ska respekteras för sina kunskaper. Sverige behöver fortsätta arbetet för att lyfta läraryrket, inte bryta ned det kunskapsfokus som nu åter växer fram.

För att ge alla elever en bra skolgång bör staten ta tillbaka ansvaret för det offentliga skolväsendet.

Liberalerna vill att skolstarten ska ske vid sex års ålder i Sverige. Därmed förlängs skolplikten till tio år, och förskoleklassen blir den första av tio årskurser. För att ge nyanlända elever samma chans att nå kunskapsmålen är det rimligt att förlänga skolplikten för dessa.

Kvaliteten och valfriheten ska värnas. Därför försvarar Liberalerna det fria skolvalet. I stället för att begränsa valet av skola vill Liberalerna införa ett aktivt val av skola där kommunerna får ansvar för att förbättra informationen så att det blir självklart för alla att göra ett aktivt skolval.

Liberalerna vill utöka undervisningstiden i idrott och hälsa med 100 timmar, vilket motsvarar en ökning av ämnet med 20 procent.

Skickliga lärare är den avgörande faktorn för att höja resultaten i skolan. Liberalerna vill ge högre lön åt skickliga lärare och se en reformerad lärarutbildning som ska göra läraryrket attraktivt. För att minska lärarnas arbetsbörda bör en ny yrkeskategori införas, lärarassistenter. För att uppmuntra lärare och rektorer att söka sig till tjänster i skolor i utanförskapsområden ska dessa ges bättre löne- och arbetsvillkor.

Liberalerna vill bygga ut karriärtjänstreformen för lärare och göra en särskild satsning på särskilda karriärtjänster i utanförskapsområdena.

Liberalerna föreslår att ett års vidareutbildning i ämneskunskaper på universitet ska vara ett krav för huvudmännen att erbjuda alla lärare inom grund- och gymnasieskolan. Under denna utbildning erhålls 80 procent av ordinarie lön. Det är den största statliga satsningen i historien på vidareutbildning av lärare och uppgår till 2 miljarder kronor per år.

En försöksverksamhet kring gymnasial lärlingsutbildning där branscher och arbetsgivare har ökat inflytande och ansvar, s.k. branschlärlingar, bör införas.

Liberalerna vill införa en yrkesskola, en yrkesutbildning för vuxna motsvarande gymnasial nivå med ett stort inslag av arbetsplatsförlagt lärande. Utbildningen bör rikta sig mot personer utan gymnasiekompetens.

Liberalerna föreslår även en kvalitetssatsning på humanistiska och samhällsvetenskapliga utbildningar vid lärosätena, eftersom dessa utbildningar har låg andel lärarledda timmar.

Under Liberalernas ledning höjdes nivån på de statliga forskningsanslagen med mer än 30 procent. Liberalerna anser att de historiskt stora satsningarna på forskning och innovation måste fortsätta.

Jag anser mot den bakgrunden att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2016/17:3419 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 5 i denna del och yrkande 6 i denna del. Regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas, likaså övriga oppositionspartiets förslag.

5. Utgiftsramar för utgiftsområdena 15 och 16 (KD)

Annika Eclund (KD) anför:

Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap, att stimulera elevernas intellektuella utveckling och att förbereda barn och unga för vuxenlivet. Skolan har också ett bildningsuppdrag. Skolan ska bygga på, och förmedla vidare, de värden och dygder som är centrala för ett gott liv och ett gott samhälle. Den ska inte bara utbilda personer som ska kunna få ett jobb, utan också medborgare som kan vara med och ta ansvar för samhällets gemensamma angelägenheter och förvalta centrala värden. En gemensam etisk grund är nödvändig för att skapa en lugn, trygg, stimulerande och positiv miljö i skolan. Skolans värdegrund är grunden på vilken hela undervisningen vilar och ska vara integrerad i hela skolans verksamhet.

Alla elever som har behov av specialpedagogik ska få tillgång till det i skolan. Elever som har de största behoven ska få hjälp och stöd av de lärare

som har den bästa kompetensen. Vår satsning på Speciallärarlyftet innebär att över 6 000 lärare kommer att kunna utbildas till speciallärare.

Alliansregeringen införde karriärtjänster som innebär att skickliga lärare kan göra karriär och bli förstelärare eller lektorer. Vi vill särskilt rikta en del av karriärtjänsterna till utanförskapsområden och föreslår medel för detta.

För att stödja språkutvecklingen och möjligheterna att nå kunskapsmålen hos nyanlända och andra elever med svenska som andraspråk föreslår Kristdemokraterna en kompetenssatsning för lärare för att få fler lärare med kompetens inom svenska som andraspråk. Reformen innebär att närmare 3 000 lärare får behörighet som lärare i svenska som andraspråk.

En god kunskapsutveckling kräver också en bra skolmiljö och elevhälsa. Kristdemokraterna föreslår därför en förstärkning av elevhälsovården. Kristdemokraterna föreslår även att undervisningstiden i ämnet idrott och hälsa i grundskolan utökas från 500 timmar till 700 timmar.

Kristdemokraterna vill också minska barngruppernas storlek i förskolan och tillför medel för detta.

Kristdemokraterna anser att fristående skolor är en självklar och viktig del av det svenska skolväsendet. De fristående skolorna medverkar till att stärka den pedagogiska förnyelsen och utvecklingen inom svenskt skolväsen.

Kristdemokraterna tar tydligt ställning för kvalitet och excellens i högskola och forskning. Universiteten ska ha ett brett utbildningsutbud och bedriva statsfinansierad forskning, särskilt där man är nationellt eller t.o.m. internationellt ledande. Högskolorna ska ha ett bra utbud av grundutbildning och ha en bra forskningsanknytning i samarbete med universiteten. Den högre utbildningens viktigaste uppgift är att förmedla kunskap. För att göra det möjligt krävs kompetenta högskolelärare och forskare, en stimulerande arbetsmiljö samt studiesocial trygghet.

Jag anser mot den bakgrunden att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2016/17:3320 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del och yrkande 4 i denna del. Regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas, likaså övriga oppositionspartiets förslag.